

Česká emigrace – národní vědomí a vztah k vlasti

(Neemigranti)

Pohlaví:

Věk:

Obec:

Vzdělání:

1. Co si představíte pod pojmem emigrace z Československa/ČR?
2. Z jakých důvodů byste byl/a ochoten/a emigrovat a kam?
3. Jak se člověk stane Čechem?
4. Může mít jeden člověk více vlastí?
5. Jsou podle Vás lidé, kteří odešli do emigrace stále Češi? (Do rámce Čechů jsou zahrnováni také Moravané a Slezané.)
6. Je možno v průběhu života změnit svou národnost?
7. Jaký je Váš vztah k vlasti? Jak se projevuje?
8. Jaké byly Vaše představy o životě na „Západě“?
9. Cítíte (cítíl/a jste) se být přitahován/a možností odejít do zahraničí?
10. Cítíte nějaké povinnosti vůči své vlasti?
11. Je pro Vás důležité patřit k nějakému národu? Vysvětlete prosím.
12. Kdy pocítíte hrdost na český původ a kdy se za něj naopak stydíte?
13. Myslíte si, že existuje „česká národní povaha“? Jaká podle Vás je?

Česká emigrace – národní vědomí a vztah k vlasti

(Češi žijící v zahraničí)

Pohlaví:

Věk:

Stát:

Vzdělání:

1. Kdy jste odešel/a z Československa?
2. Žijete po celou dobu trvání Vaší emigrace v jednom státě? Pokud ne, specifikujte.
3. Může se podle Vás člověk stát příslušníkem jiného národa?
4. Může mít jeden člověk více vlastí?
5. Kde se cítíte být více doma? Ve staré vlasti nebo tam, kde jste našel/a nový domov?
Nebo to cítíte jiným způsobem?
6. Jaký je Váš vztah k původní vlasti? Jak se projevuje? Udržujete s ní kontakty?
7. Uvažoval/a jste v době odchodu o tom, že se vrátíte?
8. Jak podle Vás ovlivňuje národní cítění Čechů příchod na Západ?
9. Byly Vaše představy o Západu po vašem příchodu naplněny?
10. Byl/a byste eventuálně ochoten/a vrátit se natrvalo do vlasti? Pokud ano, na základě čeho především?
11. Je pro Vás důležité patřit k nějakému národu? Vysvětlete prosím.
12. Kdy pocítíte hrdost na český původ a kdy se za něj naopak stydíte?

13. Má emigrant po svém odchodu nějaké povinnosti vůči své vlasti? Pokud ano, specifikujte.

14. Myslíte si, že existuje „česká národní povaha“? Jaká podle Vás je?

Česká emigrace – národní vědomí a vztah k vlasti

(Navrátilivší se Češi)

Pohlaví:

Věk:

Stát:

Vzdělání:

1. Kdy jste odešel/a z Československa?
2. Žil/a jste po celou dobu trvání Vaší emigrace v jednom státě? Pokud ne, specifikujte.
3. Může se podle Vás člověk stát příslušníkem jiného národa?
4. Může mít jeden člověk více vlastí?
5. Kde se cítíte být více doma? Ve staré vlasti nebo tam, kde jste našel/a nový domov?
Nebo to cítíte jiným způsobem?
6. Jaký je Váš vztah k původní vlasti? Jak se projevuje?
7. Uvažoval/a jste v době odchodu o tom, že se vrátíte?
8. Jak podle Vás ovlivňuje národní cítění Čechů příchod na Západ?
9. Byly Vaše představy o Západu po vašem příchodu naplněny?
10. Proč jste se vrátil/a zpět do vlasti? Udržujete stálé kontakty se zemí, kde jste prožil/a nejdelší část své emigrace?
11. Je pro Vás důležité patřit k nějakému národu? Vysvětlete prosím.
12. Kdy pocítíte hrdost na český původ a kdy se za něj naopak stydíte?

13. Má emigrant po svém odchodu nějaké povinnosti vůči své vlasti? Pokud ano, specifikujte.
14. Myslíte si, že existuje „česká národní povaha“? Jaká, podle Vás je?
15. Je společenská situace v České republice taková, abyste zde chtěl/a opět dlouhodobě žít? Opustil byste znovu svou vlast z důvodu nespokojenosti se společenským klimatem?

(Neemigranti)

Pohlaví: žena

Věk: 80 let

Obec: Prácheň u Mar. Lázní

Vzdělání: Střední s maturitou

1. Co si představíte pod pojmem emigrace z Československa/ČR?

Povodě nesvolobady lidé, odcházeli z důvodu perzekuce, v současné době jsou to studiem, lepším pracovním uplatněním a finanční vytrvaností.

2. Z jakých důvodů byste byl/a ochoten/a emigrovat a kam?

Z důvodu pracovního uplatnění, vyhledávání možnosti svobodně žít. Sem připadají a třeba USA.

3. Jak se člověk stane Čechem?

Narodí se českým rodičům v Čechách.

4. Může mít jeden člověk více vlastí?

Může, když to tak cítí. Jsem žena, žiji v ČR a v USA, ale Českou stále považuji za svou zemi.

5. Jsou podle Vás lidé, kteří odešli do emigrace stále Češi? (Do rámce Čechů jsou zahrnováni také Moravané a Slezané.)

Jsou stále češi. Pokaždé se domnívám, že jsou často větší vlastenci než domácí obyvatelé.

6. Je možno v průběhu života změnit svou národnost?

Je to možné, pokud se člověk z různých důvodů nechce hlásit k svému národu.

7. Jaký je Váš vztah k vlasti? Jak se projevuje?

Velmi silný. Naši generace si zachovávala na vlastech!

8. Jaké byly Vaše představy o životě na „Západě“?

Vím z vyprávění emigrantů, že začátky pobytu v cizině nebyly lehké, ale ty chyby a pracovní chybě se uplatnili mnozí dosáhli vysokých postavení.

9. Cítíte (cítil/a jste) se být přitahován/a možností odejít do zahraničí?

Už jsem neurvalovala a odchodu do zahraničí. Konečně jsem se přestala opouštět rodiny a své vlasti. Řekla jsem, že se vše v době odchodu a i u nás se dle svého žít.

10. Cítíte nějaké povinnosti vůči své vlasti?

Domnívám se, že jsem celý život poctivě pracovala, zastávala se těch, kterým bylo ubíravě. Děti jsem vychovávala v duchu vlastenců. V této věci očekávám od mladší generace plnění povinností vůči své vlasti.

11. Je pro Vás důležité patřit k nějakému národu? Vysvětlete prosím.

Samozřejmě je to důležité. Musí být smutný život člověka, který nikam nepatří! (já jako bezdomovec.)

12. Kdy pocítíte hrdost na český původ a kdy se za něj naopak stydíte?

Hrdost zaznívám při sportovních kláních, při úspěších našich lékařů, vědců, podnikatelů, umělců, kteří dokázali zviditelňovat naši malou zemi ve světě. Rovněž mají můj obdiv mířící ti, kteří bojovali za naši svobodu v různých historických obdobích.*

13. Myslíte si, že existuje „česká národní povaha“? Jaká podle Vás je?

Máme dost důvodů k nespokojenosti, ale my neobtěžujeme pochovávat to, co by si pochovávali zasloužit. V těžkých obdobích se dokážeme seskupit a památat si, ale velmi úmyslně nás zase brzy opustí.

* Stydím se za chování politiků. Nedodávají sliby, které dali voličům před volbami, obhajují se pro malichernosti a srovnávají důležitější věci. Nepřevládají nám lidem lidskou politickou kulturou.

Česká emigrace – národní vědomí a vztah k vlasti

(Češi žijící v zahraničí)

Pohlaví: Muž

Věk: 68

Stát: USA

Vzdělání: Juris Doctor

1. Kdy jste odešel/a z Československa?

1968

2. Žijete po celou dobu trvání Vaší emigrace v jednom státě? Pokud ne, specifikujte.

Ano ~ USA

3. Může se podle Vás člověk stát příslušníkem jiného národa?

Ano.

4. Může mít jeden člověk více vlastí?

Ano.

5. Kde se cítíte být více doma? Ve staré vlasti nebo tam, kde jste našel/a nový domov?
Nebo to cítíte jiným způsobem?

Presto, ze do Prahy s manželkou (take Ceska, se kterou jsme emigrovali do USA v roce 1968 spolu jako studenti a dkud oba pochazime) jezdime pravidelne, mame tam spoustu pratel z detsvi a mladi a poridili jsme si tam vlastni byt, doma se citime vice v USA, kde mame celou rodinu a kde jsme prozili vetsinu naseho zivota.

6. Jaký je Váš vztah k původní vlasti? Jak se projevuje? Udržujete s ní kontakty?

Nas vztah k puvodni vlasti je velice dobry, citime se tam vyborne a kontakty s kamarady z naseho mladi, ktere po nasi emigraci byly preruseny, jsme po roce 1990 obnovili a stale udrzujeme.

7. Uvažoval/a jste v době odchodu o tom, že se vrátíte?

Urcite ne permanentne, je ale moznost na par mesicu kazdy rok.

8. Jak podle Vás ovlivňuje národní cítění Čechů příchod na Západ?

Na tuto otazku je tezke odpovedet rychle, bez hlubsiho rozboru. Jelikož nase vzpominky na nase detstvi a mladi ve stare vlasti nejsou zrovna nejlepsi, behem prvnich 22 let nasi emigrace jsme nad timto velice nepremysleli, spis jsme chteli zapomenout. Nase citeni se od roku 1990 gradualne zlepilo a nyní jsme hrdi na nas puvod.

9. Byly Vaše představy o Západu po vašem příchodu naplněny?

Ano.

10. Byl/a byste eventuálně ochoten/a vrátit se natrvalo do vlasti? Pokud ano, na základě čeho především?

Spis ne.

11. Je pro Vás důležité patřit k nějakému národu? Vysvětlete prosím.

Ano, patriotismus a narodni loyality jsou pro nas velce dulezitou soucasti nasi celkove zivotni spokojenosti. Toto jsme bohužel v ramci okolnosti, za kterych jsme vyrustali, nikdy nepoznali v nasi stare vlasti, ale nasli v nasi nove vlasti.

12. Kdy pocítujete hrdost na český původ a kdy se za něj naopak stydíte?

Behem prvnich 22 let nasi emigrace (1968–1990) jsme se dost stydeli, nyní jsme na nas cesky puvod hrdi.

13. Má emigrant po svém odchodu nějaké povinnosti vůči své vlasti? Pokud ano, specifikujte.

Ne, pokud jde o puvodni vlast. Ano, pokud jde o soucasnou vlast.

14. Myslíte si, že existuje „česká národní povaha“? Jaká podle Vás je?

Na tuto otázku je velice těžké odpovědět. Každá národní povaha, pokud něco takového opravdu existuje, má určité pozitivní a negativní aspekty. Co se nám u Čechů převážně líbí je upřímnost a přímocnost, intelekt, síkvnost (zlaté české ručičky) a selský rozum. Nelíbí se nám pravidelná nespokojenost, obviňování jiných za své vlastní problémy, závistivost a nedostatek patriotismu.

Česká emigrace – národní vědomí a vztah k vlasti

(Navrátilší se Češi)

Pohlaví: Žena

Věk: 66

Stát: Švýcarsko

Vzdělání: VŠ FF UK

1. Kdy jste odešel/a z Československa?

v roce 1975, svatba

2. Žil/a jste po celou dobu trvání Vaší emigrace v jednom státě? Pokud ne, specifikujte.

provádala jsem se do Svycarska, francouzské části, s ex-manzelem jsme žili ve Španělsku, Anglii, Kolumbii 2 roky a na Filipínách 4 roky, od r. 1985 opět ve Švýcarsku

3. Může se podle Vás člověk stát příslušníkem jiného národa?

myslim, že ne, pouze pokud by odešel velmi mladý a s tím, že chce s tímto národem splýnout

4. Může mít jeden člověk více vlastí?

podle mě ne, ale platí i vyše

5. Kde se cítíte být více doma? Ve staré vlasti nebo tam, kde jste našel/a nový domov?

Nebo to cítíte jiným způsobem?

ve staré vlasti

6. Jaký je Váš vztah k původní vlasti? Jak se projevuje?

je to to, co znám, vše to, co člověk nasaje od svého narození, místa, ráz krajiny, lidé, jejich chování, řeč a její nuance, stejné písně, které zpívají, pohádky, co si povídají, to, co se ve škole učí, smysl pro humor, stejné problémy, stejné věci, které jim vadí a rozčilují je - třeba za všechno muzou komunisti

7. Uvažoval/a jste v době odchodu o tom, že se vrátíte?

ano, myslela jsem si, že když manželství neklapne, vrátím se

8. Jak podle Vás ovlivňuje národní cítění Čechů příchod na Západ?

záleží asi na tom, o jaký západ se jedná, pro mě to bylo Švýcarsko, částečně Anglie, Španělsko, pak Kolumbie a Filipíny, často jsem zajížděla do Francie a stýkala se s Francouzi, v té době jsem si myslela, že bych dokázala více splynout s mentalitou Francie

vždycky jsem se cítila českou, nikdy jsem se necítila švýcarskou, moje Česťví se jenom potvrdilo za komunismu jsem byla na Československo hrda, považovala jsem ji za zemi, která byla v minulosti na světové úrovni, měla v minulosti vysokou intelektuální a kulturní úroveň, vyspělý průmysl, vědu, která byla na světové úrovni, měla fungující zemědělství, kde lidé v minulosti byli slušní a poctiví, ale byla ve svém přirozeném vývoji drasticky zabrzděna komunistickým režimem, který se silně podpsal i na morálce lidí

9. Byly Vaše představy o Západu po vašem příchodu naplněny?

po příchodu do Švýcarska jsem okamžitě otehotněla, a tak jsem zůstala v domácnosti, Švýcarsko se mi zdalo velmi konzervativní, hlavně co se týkalo postavení ženy ve společnosti, a můj diplom by stejně nebyl uznan, v podstatě jsem neměla představu, chtěla jsem žít s člověkem, kterého jsem si vzala, a cestovat, číst knihy, které zde nebyly k dostání atd., později jsem pracovala od roku 1988 u Mezinárodního výboru Červeného kříže v Ženevě, kde nastěti bylo hodně pracovníků z celého světa, takže jsem byla v internacionálním prostředí, protože nejsem od přírody ambiciózní, byla jsem spokojena

10. Proč jste se vrátil/a zpět do vlasti? Udržujete stále kontakty se zemí, kde jste prožil/a nejdelší část své emigrace?

vrátila jsem se, protože jenom tady se cítím doma, cítím sounáležitost s tím, co mě obklopuje, do Švýcarska jezdím pouze za dcerou a její rodinou, výjimečně bych jela na nějakou výstavu nebo lyžovat

11. Je pro Vás důležité patřit k nějakému národu? Vysvětlete prosím.

je pro mě důležité, aby člověk patřil k nějakému národu, ale aby také poznal jiné prostředí, protože jenom tak si uvedomí svoji specifickou, dokáže ocenit, co je na jeho zemi krásné a dobré, ale i to, co není, pak by se měl snažit to zlepšit

12. Kdy pocítujete hrdost na český původ a kdy se za něj naopak stydíte?

hrdost pocítuji, když potkám slušného, schopného, inteligentního člověka, opak, když potkám jeho protiklad

13. Má emigrant po svém odchodu nějaké povinnosti vůči své vlasti? Pokud ano, specifikujte.

ma se chovat v cizině slušně, protože lidé tam si udělají podle něho představu o celém národu, pokud je movitý, měl by finančně pomoci v oblasti, kterou si vybere, získal-li zkušenosti, které by jeho zemi mohly pomoci, měl by se o ně podělit

14. Myslíte si, že existuje „česká národní povaha“? Jaká, podle Vás je?

lidi hodně nadávají, ale sami s tím nic moc nedělají, a pak také závist, velká cyničnost a specifický smysl pro humor, který já sama vyznávám, projevuje se jistě uzavřenost v „české kotline“, ale to bych spíše považovala za důsledek izolace způsobené komunistickým režimem

15. Je společenská situace v České republice taková, abyste zde chtěl/a opět dlouhodobě žít? Opustil byste znovu svou vlast z důvodu nespokojenosti se společenským klimatem?

rozhodla jsem se zde opět žít s tím, že zde dožiju, pokud by ale moje svoboda byla omezena, uvažovala bych o odchodu.